

Bruxelles, den 9.3.2023
COM(2023) 132 final

Henstilling med henblik på

RÅDETS AFGØRELSE

om bemyndigelse til at indlede forhandlinger om en aftale mellem Den Europæiske Union og Den Føderative Republik Brasilien om udveksling af personoplysninger mellem Den Europæiske Unions Agentur for Rets håndhævelsessamarbejde (Europol) og de brasilianske kompetente myndigheder for bekæmpelse af grov kriminalitet og terrorisme

BEGRUNDELSE

1. FORMÅL

EU bør indlede forhandlinger med Den Føderative Republik Brasilien med henblik på undertegnelse og indgåelse af en aftale, der muliggør udveksling af personoplysninger mellem Europol og de brasilianske kompetente myndigheder for bekæmpelse af grov kriminalitet og terrorisme.

2. BAGGRUND FOR HENSTILLINGEN

I en globaliseret verden, hvor grov kriminalitet og terrorisme i stigende grad er tværnational og antager mange former, bør de retshåndhævende myndigheder være fuldt rustet til samarbejde med eksterne partnere for at sikre deres borgeres sikkerhed. I overensstemmelse med strategien for EU's sikkerhedsunion¹ kan Europol spille en central rolle med hensyn til at udvide samarbejdet med tredjelande for at bekæmpe kriminalitet og terrorisme i overensstemmelse med EU's øvrige eksterne politikker og værktøjer. I EU-strategien til bekæmpelse af organiseret kriminalitet fra april 2021 fremhæves det, at der er et presserende behov for at styrke efterretningerne om grov og organiseret kriminalitet i Europol og informationsudvekslingen og efterforskningsindsatsen i samarbejde med de (yderligere) tredjelande og regioner, som er store knudepunkter for organiseret kriminalitet, der udgør en særlig høj risiko og berører EU's medlemsstater².

For Europol er samarbejdet med tredjelande og internationale organisationer afgørende for at støtte medlemsstaterne i bekæmpelsen af grov kriminalitet og terrorisme. Behovet for at styrke samarbejdet med tredjelande er endnu vigtigere i lyset af Europols trusselsvurdering af grov og organiseret kriminalitet 2021. Eksempelvis anerkendes det i de vigtigste resultater af denne trusselsvurdering, at de latinamerikanske kriminelle netværk fortsat vil samarbejde med organiserede kriminelle grupper i EU om narkotikahandel.

Europol kan i det omfang, det er nødvendigt for udførelsen af sine opgaver, etablere og vedligeholde samarbejdsrelationer med internationale partnere i form af samarbejdsordninger og administrative ordninger, der dog ikke i sig selv udgør retsgrundlag for udveksling af personoplysninger. I modsætning til en international aftale indgås disse aftaler af Europol, og de er ikke bindende for Unionen eller dens medlemsstater³.

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/794⁴ af 11. maj 2016 ændrede de retlige rammer for udveksling af personoplysninger mellem Europol og tredjelande. Siden denne forordnings ikrafttræden den 1. maj 2017 er kompetencen til at indgå internationale aftaler mellem Europol og tredjelande blevet overført til Unionen i henhold til artikel 218 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF)⁵. Efter forslag fra

¹ COM(2020) 605 final af 24.7.2020, s. 21.

² COM(2021) 170 final af 14.4.2021, s. 9.

³ Jf. artikel 23, stk. 4, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/794 af 11. maj 2016 om Den Europæiske Unions Agentur for Retshåndhævelsessamarbejde (Europol) og om erstatning og ophævelse af Rådets afgørelse 2009/371/RIA, 2009/934/RIA, 2009/935/RIA, 2009/936/RIA og 2009/968/RIA (EUT L 135 af 24.5.2016, s. 53), i det efterfølgende benævnt "forordning (EU) 2016/794".

⁴ Se artikel 25 i forordning (EU) 2016/794.

⁵ Se artikel 25, stk. 1, litra b), i forordning (EU) 2016/794, der giver mulighed for videregivelse af personoplysninger i medfør af en international aftale indgået mellem EU og det pågældende tredjeland eller den pågældende internationale organisation.

Kommissionen har Rådet allerede vedtaget ni bemyndigelser til forhandling med tredjelande⁶ og en bemyndigelse til at forhandle en omfattende aftale med Interpol, der også omfatter udveksling af personoplysninger med Europol⁷. Den første aftale blev for nylig undertegnet med New Zealand⁸.

Selv om denne henstilling specifikt vedrører forhandlinger med Brasilien, bør den ses som en del af en bredere indsats for at styrke retshåndhævelsessamarbejdet mellem EU og de relevante latinamerikanske lande. I den forbindelse anbefaler Europa-Kommissionen sideløbende hermed at indlede forhandlinger om lignende internationale aftaler med Bolivia, Ecuador, Mexico og Peru med det endelige mål at styrke bekæmpelsen af terrorisme og grov kriminalitet.

3. MÅLENE MED HENSTILLINGEN

De latinamerikanske organiserede kriminelle grupper udgør en alvorlig trussel mod EU's indre sikkerhed, da deres handlinger i stigende grad er forbundet med en række forbrydelser i Unionen, navnlig inden for narkotikahandel. EU-trusselsvurderingen af grov og organiseret kriminalitet (SOCTA) fra 2021 fremhæver, at hidtil usete mængder af ulovlig narkotika transporteres til EU fra Latinamerika med et overskud på flere milliarder euro, som anvendes til at finansiere en bred vifte af kriminelle organisationer (både internationale og EU-baserede) og til at svække retsstatsprincippet i EU⁹.

Nylige rapporter bekræfter, at tilgængeligheden af kokain i Europa er rekordhøj, og at rusmidlet er billigere og mere tilgængeligt for forbrugerne end tidligere¹⁰. De fleste af de varer, der beslaglægges i EU, transporteres til EU ad søvejen, primært i skibscontainere¹¹, direkte fra produktionslandene og deres nabolande i Latinamerika, herunder Den Føderative Republik Brasilien¹². Kriminelle organisationer i Brasilien er indgået i partnerskaber med kriminelle organisationer i Colombia og indkøber også kokain, der produceres i Bolivia og Peru. Udover deres handelsaktiviteter yder disse netværk også tjenester for globale kriminelle netværk, der transporterer kokain via brasilianske havne¹³. Målt på mængden af beslaglagt kokain med Europa som bestemmelsessted tegnede Brasilien sig (med ca. 71 ton beslaglagt kokain) for en af de største andele af den ulovlige handel til Europa i 2020, hvilket har været tilfældet i flere år¹⁴. Officielle data fra Den Føderative Republik Brasilien bekræfter, at Europa er hoveddestinationen for den kokain, der forlader Brasilien¹⁵.

De kriminelle organisationer med hjemsted på dette kontinent er veletablerede og også aktive inden for andre kriminalitetsområder, der falder ind under Europols mandat, såsom cyberkriminalitet, hvidvaskning af penge og miljøkriminalitet.

I sit programmeringsdokument for 2022-2024 har Europol bl.a. påpeget, at den stigende

⁶ Algeriet, Egypten, Israel, Jordan, Libanon, Marokko, Tunesien og Tyrkiet.

⁷ Rådets afgørelse (EU) 1312/21 af 19. juli 2021, s. 2.

⁸ Rådets afgørelse (EU) 1090/22 af 27. juni 2022.

⁹ Den Europæiske Unions trusselsvurdering af grov og organiseret kriminalitet: *A corrupting influence: the infiltration and undermining of Europe's economy and society by organised crime*.

¹⁰ Narkotikamarkedet i EU: Kokain, jf. Narkotikamarkedet i EU: Kokain | www.emcdda.europa.eu.

¹¹ Europol og den globale kokainhandel, jf. https://www.emcdda.europa.eu/publications/eu-drug-markets/cocaine/europe-and-global-cocaine-trade_en.

¹² Europol og den globale kokainhandel, jf. https://www.emcdda.europa.eu/publications/eu-drug-markets/cocaine/europe-and-global-cocaine-trade_en.

¹³ Narkotikamarkedet i EU: Kokain, s. 47, jf. Narkotikamarkedet i EU: Kokain | www.emcdda.europa.eu.

¹⁴ Narkotikamarkedet i EU: Kokain, s. 24, jf. Narkotikamarkedet i EU: Kokain. | www.emcdda.europa.eu.

¹⁵ Narkotikamarkedet i EU: Kokain, s. 52, jf. Narkotikamarkedet i EU: Kokain. | www.emcdda.europa.eu.

efterspørgsel efter narkotika og flere nye ruter for narkotikahandel til EU begrundet behovet for et styrket samarbejde med latinamerikanske lande¹⁶.

Samarbejdet mellem Europol og Den Føderative Republik Brasilien begyndte ved undertegnelsen af en aftale om strategisk samarbejde i april 2017¹⁷. Resultaterne af gennemførelsen af denne aftale og oprettelsen af Europols forbindelseskantor for Brasilien, herunder den efterfølgende udsendelse af brasilianske forbindelsesofficerer til Europol i september 2020, har ført til bedre samarbejde på det strategiske operationsniveau med medlemsstaterne og de tredjeparter, der er repræsenteret ved Europol.

Siden da har Brasiliens forbundspoliti samarbejdet og engageret sig effektivt med EU's medlemsstater og Europol i kampen mod tværnationalt organiseret kriminalitet og terrorisme og har dermed gjort Europa og resten af verden til et mere sikkert sted. Der er allerede opnået mange positive resultater¹⁸, f.eks. i form af den daglige udveksling af oplysninger gennem Europols netværksprogram til sikker informationsudveksling (SIENA), mødedeltagelse på den europæiske tværfaglige platform mod kriminalitetstrusler (EMPACT) og fælles efterforskninger med medlemsstaterne¹⁹.

Brasilien deltager i koordinerings- og samarbejdsmechanismen vedrørende narkotika inden for Sammenslutningen af Latinamerikanske og Caribiske Stater (CELAC). Derudover er Den Føderative Republik Brasilien medlem af Politifællesskabet i Nord-, Mellem- og Sydamerika (Ameripol) og har forpligtet sig til at optrælle organiserede kriminelle grupper, der er involveret i produktion og handel af narkotika. Brasilien er af Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug (EMCDDA) blevet udpeget som en vigtig international partner med henblik på at reducere det globale udbud af kokain²⁰.

Øget operationssamarbejde og deling af relevante oplysninger mellem Europol og Den Føderative Republik Brasilien vil være vigtige faktorer med henblik på at bekæmpe alvorlig kriminalitet på mange områder af fælles interesse, såsom narkotikahandel og miljøkriminalitet, især med hensyn til de brasilianske forbrydernetværks rolle på det globale marked for narkotika.

Da der ikke findes et gyldigt retsgrundlag i henhold til EU-retten kan de brasilianske retshåndhavende myndigheder, der er kompetente til at bekæmpe grov kriminalitet og terrorisme, imidlertid ikke modtage personoplysninger fra Europol. Dette udgør således en hindring for en yderligere udvikling af samarbejdet mellem de to parter.

Derfor og under hensyntagen til EU's politiske strategi, jf. strategien for EU's sikkerhedsunion²¹, EU's narkotikastrategi 2021-2025²² og EU's narkotikahandlingsplan 2021-2025²³, finder Kommissionen det nødvendigt at tilføje Brasilien som et prioriteret land for at indlede forhandlinger om en aftale, der muliggør udveksling af personoplysninger mellem Europol og Brasiliens kompetente myndigheder på kort sigt.

¹⁶ Europols programmeringsdokument for 2022-2024, s. 150.

¹⁷ <https://www.europol.europa.eu/partners-agreements/strategic-agreements>.

¹⁸ Et eksempel på de førnævnte positive resultater af dette samarbejde er Operation Chameleon/Enterprise: <https://www.europol.europa.eu/newsroom/news/over-40-arrested-in-biggest-ever-crackdown-against-drug-ring-smuggling-cocaine-brazil-europe>.

¹⁹ Efterforskningerne har medført, at den franske flåde har beslaglagt seks ton kokain (<https://maoc.eu/french-authorities-seize-6-tons-of-cocaine-in-the-gulf-of-guinea-with-the-support-of-maoc-n/>).

²⁰ Narkotikamarkedet i EU: Kokain, jf. Narkotikamarkedet i EU: Kokain | www.emcdda.europa.eu.

²¹ COM(2020) 605 final af 24. juli 2020.

²² Rådsdokument (EU) 14178/20 af 18. december 2020.

²³ *Den Europæiske Unions Tidende* C 272 af 8. juli 2021, s. 2.

4. JURIDISKE ASPEKTER

I forordning (EU) 2016/794 om Den Europæiske Unions Agentur for Retshåndhævelsessamarbejde (Europol) fastsættes en retlig ramme for Europol, navnlig dets mål, opgaver, beføjelser, databeskyttelsesgarantier og måder at samarbejde med eksterne partnere på.

Denne henstilling er i overensstemmelse med Europolforordningen.

Formålet med denne henstilling er, at Rådet giver Kommissionen bemyndigelse til at føre forhandlinger om en international aftale på vegne af EU. Retsgrundlaget for Rådets bemyndigelse til at indlede forhandlinger er artikel 218, stk. 3 og 4, i TEUF.

I overensstemmelse med artikel 218 i TEUF bemyndiges Kommissionen til på EU's vegne at føre forhandlinger om en aftale med Den Føderative Republik Brasilien om udveksling af personoplysninger mellem Europol og Brasiliens kompetente myndigheder for bekæmpelse af grov kriminalitet og terrorisme.

Unionen har allerede udøvet sin kompetence på dette område og har fastsat regler herfor ved at vedtage en regelramme, der regulerer Europols aktiviteter, herunder om behandling af personoplysninger.

Henstilling med henblik på

RÅDETS AFGØRELSE

om bemyndigelse til at indlede forhandlinger om en aftale mellem Den Europæiske Union og Den Føderative Republik Brasilien om udveksling af personoplysninger mellem Den Europæiske Unions Agentur for Retshåndhævelsessamarbejde (Europol) og de brasilianske kompetente myndigheder for bekæmpelse af grov kriminalitet og terrorisme

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 218, stk. 3 og 4,

under henvisning til henstilling fra Europa-Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/794 blev vedtaget den 11. maj 2016 og anvendes fra den 1. maj 2017²⁴. Den blev ændret ved forordning (EU) 2022/991 af 27. juni 2022²⁵.
- (2) I bestemmelserne i forordning (EU) 2016/794, navnlig i bestemmelserne vedrørende videregivelse af personoplysninger fra Den Europæiske Unions Agentur for Retshåndhævelsessamarbejde (Europol) til tredjelande og internationale organisationer, fastsættes det, at Europol kan videregive personoplysninger til en myndighed i et tredjeland på grundlag af en international aftale, der er indgået mellem Unionen og det pågældende tredjeland, jf. artikel 218 i TEUF, og som giver tilstrækkelige garantier med hensyn til beskyttelsen af privatlivets fred og fysiske personers grundlæggende rettigheder og friheder.
- (3) Der bør indledes forhandlinger med henblik på indgåelse af en aftale mellem Den Europæiske Union og Den Føderative Republik Brasilien om udveksling af personoplysninger mellem Den Europæiske Unions Agentur for Retshåndhævelsessamarbejde (Europol) og de brasilianske kompetente myndigheder for bekæmpelse af grov kriminalitet og terrorisme ("aftalen").
- (4) Som det også fremhæves i betragtning 35 til forordning (EU) 2016/794 bør Kommissionen kunne høre Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse (EDPS) under forhandlingerne om aftalen, og i alle tilfælde inden aftalen indgås.

²⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/794 af 11. maj 2016 om Den Europæiske Unions Agentur for Retshåndhævelsessamarbejde (Europol) og om erstatning og ophævelse af Rådets afgørelse 2009/371/RIA, 2009/934/RIA, 2009/935/RIA, 2009/936/RIA og 2009/968/RIA (EUT L 135 af 24.5.2016, s. 53).

²⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/991 af 8. juni 2022 om ændring af forordning (EU) 2016/794 for så vidt angår Europols samarbejde med private parter, Europols behandling af personoplysninger til støtte for strafferetlige efterforskninger og Europols rolle inden for forskning og innovation (EUT L 169 af 27.6.2022, s. 1).

- (5) Aftalen bør overholde de grundlæggende rettigheder og de principper, der er fastlagt ved Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, særlig retten til privatliv og familieliv, jf. chartrets artikel 7, retten til beskyttelse af personoplysninger, jf. chartrets artikel 8, og retten til adgang til effektive retsmidler og til en upartisk domstol, jf. chartrets artikel 47. Aftalen bør anvendes i overensstemmelse med disse rettigheder og principper.
- (6) Aftalen bør ikke have indvirkning på og bør ikke berøre videregivelse af personoplysninger eller andre former for samarbejde mellem myndigheder med ansvar for beskyttelse af den nationale sikkerhed —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Kommissionen bemyndiges hermed til på vegne af Unionen at indlede forhandlinger om en aftale mellem Den Europæiske Union og Den Føderative Republik Brasilien om udveksling af personoplysninger mellem Den Europæiske Unions Agentur for Retshåndhævelsessamarbejde (Europol) og de brasilianske kompetente myndigheder for bekæmpelse af grov kriminalitet og terrorisme.

Forhandlingsdirektiverne er fastsat i bilaget.

Artikel 2

Forhandlingerne føres i samråd med [navn på det særlige udvalg indsættes af Rådet].

Artikel 3

Denne afgørelse er rettet til Kommissionen.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

*På Rådets vegne
Formand*